

تصویب‌نامه هیأت وزیران

ماده شماره : ۱

توضیحات کامل: اصطلاحات به کار برده شده در قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران – که از این پس در این آیین‌نامه، قانون نامیده میشود-در این آیین‌نامه به شرح زیر تعریف میگردند:

الف. اظهارنامه عبور خارجی: عبارت است از برگه‌ای(فرمی) چاپی که توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران چاپ شده و جهت اظهار کالاهای عبوری خارجی مورد استفاده قرار میگیرد.

ب. اظهارنامه اجمالی کالای عبوری: عبارت است از برگه‌ای(فرمی) چاپی جهت اظهار اجمالی کالا که در بدو ورود آن توسط هدایت کننده وسیله حمل یا نماینده شرکت حمل و نقل و یا نماینده راه‌آهن به گمرک یا بندر یا فرودگاه حسب مورد تسلیم میگردد.

پ. اظهار کالای عبوری: عبارت است از ذکر اوصاف و مشخصات کامل کالا در اظهارنامه تسلیمی که جهت عبور خارجی کالا به گمرک ارائه میگردد.

ت. اظهار اجمالی کالای عبوری: عبارت است از ذکر مشخصات کلی کالا که در اظهارنامه اجمالی به گمرک یا بندر ارائه گردد.

ث. ترخیصیه کالای عبوری: عبارت است از سند حواله تحویل کالا به صاحب آن یا عبور دهنده که از سوی متصدی حمل و یا نماینده وی به عنوان گمرک، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط صادر میگردد.

ج. پروانه عبور خارجی: عبارت است از نسخه دوم اظهارنامه عبور خارجی که توسط ادارات گمرک تایید و صادر میگردد.

چ. بارنامه: سندی است مبین مالکیت کالا که حمل کننده یا نماینده وی پس از وصول کالا صادر مینماید و حاکی از حمل کالای معینی از یک نقطه (مبدأ حمل) به نقطه دیگر (مقصد حمل) با وسیله حمل مورد توافق (کشتی، کامیون، قطار، هواپیما یا ترکیبی از آنها) در مقابل کرایه حمل معین میباشد.

ح. داده‌های الکترونیکی: عبارت است از متن یا پرونجای (فایل) اطلاعاتی که از طریق شبکه‌های رایانه‌ای یا دیسک نوری یا فلاپی دیسک به منظور تسریع در امور جاری عبور کالا تحت استاندارد و نمونه (فرمت) شناخته شده بین‌المللی همراه با اعمال سیستم امنیتی بر روی این گونه پرونجاها (فایلها) و امکان احراز هویت فرستنده و گیرنده تبادل میگردد.

خ. وجه‌الضمان: عبارت است از ودیعه نقدی یا ضمانتنامه بانکی به صورت فردی یا جمعی تضامنی یا بیمه نامه که به منظور تضمین انجام تعهدات گمرکی کالای عبوری از طرف عبور دهنده به گمرک تودیع میشود

ماده شماره : ۲

توضیحات کامل: حمل و نقل کالای عبوری از قلمرو گمرکی جمهوری اسلامی ایران منحصر به یک وسیله خاص نبوده و حمل آنها با وسایط نقلیه گوناگون اعم از کشتی، کامیون، قطار، هواپیما و لوله یا ترکیبی از آنها (حمل مرکب) تحت ضوابط این آیین‌نامه مجاز میباشد

ماده شماره : ۳

توضیحات کامل: دستگاههای ذی ربط میتوانند اوراق و اسناد اشاره شده در متن این آیین‌نامه که میتواند به طور الکترونیکی مبادله شود را بپذیرند و این گونه اسناد الکترونیکی دارای ارزش و اعتبار اسناد کاغذی مشابه میباشد

ماده شماره : ۴

توضیحات کامل: گمرک موظف است حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ اعلام شورای عالی هماهنگی ترابری کشور در پایانه‌های باربری و ایستگاه‌های راه آهن و فرودگاه‌هایی که امکان گمرکی شناخته میشوند در صورت آماده شدن امکانات لازم از قبیل ساختمان و تجهیزات اداری، انبار محوطه، امکانات تخلیه و بارگیری و منازل سازمانی در حد نیاز به پیشنهاد گمرک و تصویب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور نسبت به استقرار پرسنل مورد نیاز در این امکان اقدام نماید.

ماده شماره : ۵

توضیحات کامل: - عبور کالا از قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران در حدود قراردادهای و موافقتنامه‌های منعقد شده بین دولت‌های طرفین، تابع همان مقرراتی خواهد بود که در قراردادهای منعقد شده آمده است، مگر آنکه بنابر علل امنیتی و مذهبی ورود آن به کشور ممنوع باشد.

ماده شماره : ۶

توضیحات کامل: فهرست کالاهای ممنوعه حداکثر ظرف مدت پانزده روز پس از تصویب این آیین نامه توسط شورای امنیت کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید

ماده شماره : ۷

توضیحات کامل: - عبور دام و نبات و مواد و محصولات خام دامی و نباتی که به موجب قانون نیاز به اخذ مجوز قرنطینه دامی و نباتی دارد، منوط به اخذ مجوز یاد شده است. فهرست کالاهایی که نیاز به اخذ قرنطینه دامی و نباتی دارد، توسط سازمان‌های ذی ربط، تنظیم و ضمن اعلام به سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور، جهت اطلاع عبور دهندگان کالا منتشر میشود

ماده شماره : ۸

توضیحات کامل: برای عبور مواد شیمیایی، منفجره و مخدر زیر، نیاز به اخذ مجوز از دستگاه‌های نام برده شده ذیل میباشد. الف - عناصر شیمیایی رادیواکتیو: پرومتیوم، پولونیوم، استات، رادون، فرانسیم، رادیوم، اکتینیوم، پروتاکتینیوم، نپتونیم، آمرسیوم و سایر عناصر با شماره اتمی بالاتر.

همچنین سایر مواد رادیواکتیو طبق فهرستی که سازمان انرژی اتمی ایران اعلام مینماید از سازمان یادشده.

ب - دینامیت و سایر مواد قابل انفجار مانند فتیله، چاشنی، کپسول‌های قابل انفجار و آتش زا از وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

ج - مواد مخدر و مواد سمی و ساکارین و مواد ساکارین دار و بلودومتیلن که مصرف پزشکی داشته باشد از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (اداره کل نظارت بر مواد مخدر)

ماده شماره : ۹

توضیحات کامل: وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی موظفند جهت عبور کالاهای خارجی که نیاز به قرنطینه و صدور مجوز دارند با استقرار امکانات مورد لزوم در مرزهای مجاز کشور در کوتاهترین زمان ممکن نسبت به صدور مجوز لازم اقدام نمایند

ماده شماره : ۱۰

توضیحات کامل: عبور کالای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران منوط به سپردن وجه الضمان به شرح زیر خواهد بود:
الف - در مورد کالاهای مجاز مبلغی معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارضی که به واردات قطعی آن کالا تعلق میگیرد.

ب - در مورد کالای مجاز مشروط و ممنوع‌الورود مبلغی معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی، عوارض و سه برابر ارزش کالا

ماده شماره : ۱۱

توضیحات کامل: وسایط نقلیه خارجی اعم از کامیون، اتوبوس، مینیوس، لکوموتیو و وسایط نقلیه ریلی بدون بار و مسافر و سواری که به عنوان یک محموله عبوری با نیروی محرکه خود قلمرو کشور را عبور مینمایند و فاقد مدارک معتبر بین‌المللی عبور میباشند در صورتی که توسط یکی از شرکتهای حمل و نقل بین‌المللی ایرانی مجاز اظهارگردند از لحاظ سپردن وجه الضمان تابع مقررات کالاهای عبوری میباشند

ماده شماره : ۱۲

توضیحات کامل: - کلیه سازمانهایی که مسؤول انجام عملیات یا تشریفات عبور کالاهای خارجی هستند از قبیل ادارات گمرک، بنادر، پایانه‌ها، ایستگاههای راه‌آهن، فرودگاهها و بانکها موظفند امور مربوط را در یک بخش یا دایره‌ای جدا از سایر بخشها و دوائر دیگر متمرکز نموده به طوری که انجام تشریفات عبور خارجی کالا در همان بخش یا دایره در اسرع وقت و بدون وقفه امکان‌پذیر با

ماده شماره : ۱۳

توضیحات کامل: تکمیل یا تغییر بسته‌بندی در مورد کالاهای عبوری خارجی و همچنین نمونه برداری از آن بنا به درخواست کتبی صاحب کالا یا عبوردهنده بدون آنکه ماهیت کالا تغییر نماید در محوطه‌های گمرکی با نظارت مستمر گمرک مجاز میباشد. در این قبیل مواقع در صورت مجلسی که به امضای نمایندگان گمرک و عبور دهنده حسب مورد میرسد، وقوع امر به طور تفصیلی قید و ضمیمه اسناد عبور میشود

ماده شماره : ۱۴

توضیحات کامل: ادارات گمرک و سازمانهای ذی ربط درخواست کتبی صاحب کالا یا عبوردهنده را مبنی بر تخلیه کالا در اماکن و محوطه‌های گمرکی یا انتقال کالا از کانتینر به کامیون یا واگن یا هواپیما و بالعکس را قبول مینمایند

ماده شماره : ۱۵

توضیحات کامل: در صورت ضرورت وضع هرگونه عوارض بر کالاهای عبوری خارجی، سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور موضوع را بررسی و با توجه به شرایط زمانی و مکانی و عمل متقابل سایر کشورها نسبت به کالاهای عبوری مربوط به جمهوری اسلامی ایران، پیشنهاد لازم را در خصوص وضع عوارض به شورای عالی هماهنگی ترابری کشور به منظور تصویب به هیات وزیران ارایه مینماید

ماده شماره : ۱۶

توضیحات کامل: - کلیه سازمانهایی که در امر عبور کالا وظیفه‌ای بر عهده آنها مقرر شده است از جمله پستهای قرنطینه دامی و نباتی، نیروی انتظامی و غیره موظفند ضمن فراهم نمودن امکانات لازم ساعت کاری خود را با ساعت کاری ادارات گمرک مرزی مربوط هماهنگ کنند و در صورت ضرورت به صورت شبانه‌روزی فعالیت نمایند

ماده شماره : ۱۷

توضیحات کامل: اداره گذرنامه مکلف است گذرنامه و دفترچه خروجی مربوط به رانندگان ایرانی متقاضی فعالیت در خطوط بین‌المللی را پس از درخواست شرکت حمل و نقل بین‌المللی که قبلاً توسط سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور به آن اداره معرفی شده است حداکثر ظرف هفت روز کاری صادر نمایند

ماده شماره : ۱۸

توضیحات کامل: رانندگان کامیون‌های حامل کالای عبوری خارجی موظفند در مسیرهای عبور کالا که توسط سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور با هماهنگی وزارت کشور تعیین و اعلام میگردد تردد نمایند.

ماده شماره : ۱۹

توضیحات کامل: چنانچه برای نیروی انتظامی مستقر در پاسگاه‌های طول مسیر عبور کالا ظن قوی قاچاق نسبت به محموله عبوری وجود داشته باشد یا با فک مهر و موم (پلمپ) کامیون یا کانتینر یا هرگونه دخل و تصرف در کالای عبوری مواجه گردد، فک مهر و موم (پلمپ) و بازرسی محموله صرفاً با حضور نماینده گمرک و تنظیم صورتمجلس امکان پذیر میباشد

ماده شماره : ۲۰

توضیحات کامل: چنانچه کالای عبوری خارجی بصورت مستقیم از مرزهای زمینی و بدون انجام عملیات تخلیه و بارگیری، از گمرک عبور نماید یا توسط وسایل حمل به یکی از بنادر یا ادارات گمرک وارد و به صورت یکسره به وسائط حمل دیگر بارگیری و خارج گردد مشمول پرداخت حق بیمه محلی نمیشود. در این گونه موارد در صورت ورود خسارت به کالا مسئولیتی برعهده گمرک نمی باشد.

ماده شماره : ۲۱

توضیحات کامل: در صورتی که کالای عبوری خارجی در اماکن و محوطه‌های گمرکی و بندری تخلیه و برای آن قبض انبار صادرگردد مشمول پرداخت حق بیمه مقرر برای کالاهای وارداتی به گمرک میباشد

ماده شماره : ۲۲

توضیحات کامل: هزینه های تخلیه و بارگیری و انبارداری محمولات عبوری طبق تعرفه‌ای که بنا به پیشنهاد شورای عالی ترابری کشور و تصویب هیات وزیران یا شورای عالی سازمان بنادر و کشتیرانی حسب مورد با رعایت ماده (۳۰) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۷۳ - وضع خواهد شد ، دریافت میگردد

ماده شماره : ۲۳

توضیحات کامل: کالاهای عبوری خارجی در صورت تخلیه در ادارات گمرک ورودی به مدت پنج روز از پرداخت هزینه انبارداری معاف میباشند

ماده شماره : ۲۴

توضیحات کامل: مدت توقف قانونی کالاهای عبوری خارجی در اماکن و محوطه‌های گمرکی کشور چهارماه تمام می‌باشد که ابتدای آن از تاریخ تسلیم اظهارنامه اجمالی کالای عبوری و فهرست کل بار (مانیفست) یا تاریخ صدور قبض انبار مربوطه می‌باشد

ماده شماره : ۲۵

توضیحات کامل: کالای فاسد شدنی که پس از تخلیه در مجاورت هوای آزاد و شرایط عادی به طور معمول ضایع یا فاسد می‌شود یا عرفاً شروع به فساد یا تغییر شکل می‌دهد و کالایی که نگهداری‌اش ایجاد خطر می‌کند و همچنین حیوانات زنده باید بلافاصله از گمرک عبور داده شود در غیر اینصورت گمرک یا بندر هیچ گونه مسئولیتی در قبال ضایع یا فاسد شدن یا نگهداری آنها نداشته و حسب مورد یا اخطار قبلی کالا متروکه تلقی می‌گردد

ماده شماره : ۲۶

توضیحات کامل: کالای عبوری خارجی می‌تواند به طرق زیر از قلمرو کشور عبور داده شود:

الف - عبور مستقیم از قلمرو جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور.

ب - حمل ترکیبی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور.

پ - نگهداری در مناطق حراست شده یا اماکن گمرکی و ترتیب حمل تدریجی یا کلی آنها به خارج از کشور.

ماده شماره : ۲۷

توضیحات کامل: عبوردهنده باید اظهارنامه کالای عبوری را در سه نسخه تنظیم و به همراه اسناد مورد لزوم به گمرک ارایه نماید

ماده شماره : ۲۸

توضیحات کامل: گمرک پس از اخذ اظهارنامه و انجام تشریفات مربوط همزمان پروانه عبور را امضا و مهر نموده و به عبوردهنده ارایه می‌کند

ماده شماره : ۲۹

توضیحات کامل: - مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه عبور کالا عبارتند از:

الف - کالای وارد شده از طریق جاده:

- اسی ام آر (در صورت تسلیم تصویر ارایه اصل به گمرک عبوردهنده، جهت تطبیق و تایید الزامی است).

- ۲ تصویر سیاهه خرید (فاکتور).

- ۳ تصویر فهرست عدل‌بندی در صورت یکنواخت نبودن کالا.

ب - کالاهای وارد شده از طریق دریا:

- ایک نسخه رونوشت از بارنامه.

- ۲ ترخیصیه کالای عبوری.

۳- تصویر سیاهه خرید (فاکتور).

۴- تصویر فهرست عدل‌بندی در صورت یکنواخت نبودن کالا.

پ - کالاهای وارد شده از طریق راه‌آهن:

- ابارنامه یا تصویری از آن که به تایید شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران رسیده باشد.

۲- تصویر سیاهه خرید.

۳- تصویر فهرست عدل‌بندی در صورت نیاز.

ت - کالاهای وارد شده از طریق هوا:

- ابارنامه هوایی یا تصویر تایید شده آن توسط شرکت هواپیمایی مربوط یا کارگزاران آن.

۲- تصویر سیاهه خرید.

۳- تصویر فهرست عدل‌بندی در صورت نیاز

ماده شماره : ۳۰

توضیحات کامل: پذیرش یک اظهارنامه برای عبور محمولات یک بارنامه در صورت گوناگون بودن نوع کالا، همچنین پذیرش یک اظهارنامه برای عبور محمولات یک وسیله حمل موضوع چند بارنامه، بلامانع است

ماده شماره : ۳۱

توضیحات کامل: انجام تشریفات عبور کالاهای خارجی از قلمرو کشور در اولین گمرک مجاز ورودی صورت می‌گیرد

ماده شماره : ۳۲

توضیحات کامل: در مواردی که محمولات عبوری خارجی در اماکن و محوطه‌های گمرکی تخلیه می‌شود، ارایه قبض انبار و اسناد مندرج در ماده (۲۹) این آیین‌نامه بر حسب مورد جهت انجام تشریفات عبور کالای خارجی ضروری است

ماده شماره : ۳۳

توضیحات کامل: - محمولات عبوری خارجی نیاز به اخذ نظر آزمایشگاه و مجوز استاندارد ندارند

ماده شماره : ۳۴

توضیحات کامل: کانتینرهای حامل کالای عبوری خارجی به عنوان ظرف کالا محسوب و نیازی به اظهار جداگانه ندارد ولی شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی می‌توانند در بدو ورود به منظور تسهیل گردش این کانتینرها (ورود و خروج مکرر) برای کانتینر درخواست صدور پروانه ورود موقت بنمایند و گمرک مکلف به پذیرش آن می‌باشد

ماده شماره : ۳۵

توضیحات کامل: در خصوص محمولات یکنواختی که تخلیه آنها به علت بالا بودن مقدار و حجم محموله به طول میانجامد، قبول اظهارنامه موكول به خاتمه عملیات تخلیه نمی‌باشد و عبوردهنده می‌تواند برای این‌گونه محمولات به محض ورود،

اظهارنامه تسلیم و نسبت به انجام تشریفات گمرکی اقدام نماید

ماده شماره : ۳۶

توضیحات کامل: هرگاه مشاهده شود که کالاهایی که به منظور عبور از قلمرو کشور به گمرک ورودی اظهار گردیده است وجود نداشته یا کسر میباشد صورتمجلس تنظیم و اظهارنامه تسلیمی و پروانه عبور بر آن اساس تصحیح و کالا عبور داده میشود

ماده شماره : ۳۷

توضیحات کامل: گمرک ورودی با هماهنگی و کسب نظر سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور با توجه به طول مسافت، چگونگی راه، فصول سال و نوع وسیله، مهلتی را برای حمل کالای عبوری از گمرک ورودی تا گمرک خروجی یا گمرک مقصد داخل کشور تعیین و در پروانه عبور قید مینماید

ماده شماره : ۳۸

توضیحات کامل: پروانه عبور باید در طول مسیر عبور همراه وسیله نقلیه حامل کالای عبوری خارجی باشد

ماده شماره : ۳۹

توضیحات کامل: به هنگام ورود کالای عبوری خارجی به گمرک خروجی یا مقصد در داخل کشور، عبور دهنده یا نماینده وی باید پروانه عبور یا تصویری از آن را که به ترتیب مقرر در ماده (۳۸) این آیین‌نامه گواهی شده است، همراه با وسیله حامل کالا به گمرک مقصد در داخل کشور یا خروجی تسلیم نماید

ماده شماره : ۴۰

توضیحات کامل: گمرک خروجی یا مقصد پس از بررسی اجمالی و اطمینان از صحت مهر و موم (پلمپ) و عنداللزوم تطبیق مشخصات ظاهری کالا با مندرجات پروانه یا تصویر گواهی شده آن، اجازه خروج از مرز یا تخلیه را صادر مینماید

ماده شماره : ۴۱

توضیحات کامل: پس از خروج یا تخلیه کالا در گمرک مقصد در داخل کشور یا خروجی، گمرک مزبور بلافاصله مراتب را در ظهر پروانه عبور یا تصویر گواهی شده آن تأیید، امضا و مهمور نموده و پس از ثبت در دفاتر مربوط و نگهداری آن، مراتب را از طریق دورنگار یا سایر وسایل مخابراتی، الکترونیکی، ماهواره‌ای و رایانه‌ای به گمرک ورودی اعلام و رونوشت آن را به عبور دهنده یا نماینده وی تسلیم مینماید. در هر حال تصفیه نهایی منوط به ارایه اصل پروانه عبور خارجی میباشد

ماده شماره : ۴۲

توضیحات کامل: گمرک صادر کننده پروانه عبور خارجی باید به محض دریافت تأییدیه نهایی گمرک مقصد در داخل کشور یا گمرک خروجی مبنی بر ورود و تحویل یا خروج کالای عبوری تعهدات عبور دهنده را خاتمه یافته تلقی و وجه‌الضمان مربوط را مسترد یا تصفیه نماید

ماده شماره : ۴۳

توضیحات کامل: در مواقعی که گمرک مقصد داخلی یا گمرک مرز خروجی با فک مهر و موم (پلمپ) یا احتمال دخل و تصرف مواجه میشود باید با حضور هدایت کننده وسیله حمل (راننده) و نماینده عبور دهنده به بازرسی کالا پرداخته و آن را با پروانه عبور تطبیق دهد و در صورتیکه سوءنیت و مغایرتی احراز نشود اجازه خروج کالا یا تخلیه صادر، و در غیر اینصورت رسیدگی و وفق مقررات عمل خواهد شد.

ماده شماره : ۴۴

توضیحات کامل: هرگاه مهر وموم (پلمپ) گمرکي عمدا شکسته شده باشد و دخل و تصرف در کالاي عبوري خارجي شده باشد با مرتکب یا مرتکبين طبق قانون راجع به مجازات قاچاق رفتار میشود . به علاوه چنانچه این عمل مستوجب کیفر دیگری بر طبق مقررات قانوني باشد مرتکب یا مرتکبين به همان کیفر نیز خواهند رسید

ماده شماره : ۴۵

توضیحات کامل: چنانچه محکومیت اشخاص حقیقي یا حقوقی از طرف دادگاه ذیصلاح قطعیت یابد و به موجب قوانین و مقررات جاری کشور ، مرتکب یا مرتکبين مستوجب محدودیت و یا محرومیتهاي دیگری هم باشند با آنان طبق مقررات اخیر نیز رفتار خواهد شد.

ماده شماره : ۴۶

توضیحات کامل: رانندگان وسایط نقلیه حامل کالاي عبوري خارجي موظفند کالاي مورد حمل را عینا بدون هرگونه دخل و تصرفی در مهلت مقرر در پروانه عبور به گمرک مقصد داخلی یا گمرک خروجی حمل نمایند.